

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

45. An Superiores possint irritare vota emissa tempore subiunctionis,
implenda tempore eius solutionis, ut si v. g. uxor aliquid promittat in
tempore viduitatis, impubes tempore pubertatis, pubes in ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

RESOL. XLV.

An superiores possint irritare vota emissa tempore subiectionis implenda tempore eius solutionis, ut si v. g. vxor aliquid promittat in tempore viduitatis, impubes tempore pubertatis, pubes in tempore, quo liberam habuerit bonorum dispensationem, seruus dum fuerit liber?

Et nota, quod Pater posse irritare votum Religionis à filio emisso, post annos pubertatis exequendum. Ex p. 4. tr. 4. & Misc. 29.

§. 1. **V**T si, v. g. vxor aliquid promittat in tempore viduitatis, impubes in tempore pubertatis, pubes in tempore quo liberam bonorum dispensationem habuerit seruus dum fuerit liber, &c.

2. Prima opinio vitatur distinctione, nam aliqui ex supradictis sunt plene subiecti Superiori quoad voluntatem cui ad plenum eius regimen traditi sunt, quales sunt Religiosi respectu suorum Prælatorum, & filij impuberes respectu patris, & tutoris; alij vero sunt tantum subditi quoad aliqua obsequia, & aliquid voluntatis regimen, quales sunt seruus domino, vxor viro, filij puberes patri, & curatori. Priorum ergo vota facta ad tempus soluta potestatis, possunt Superiores irritare, non autem posterorum, & ita docet Sanchez mutans sententiam in *Comm. tom. 1. lib. 4. c. 29. n. 31.*

3. Secunda sententia absolute facultatem supradictam cuiusque Superiori denegat, quia votum referatur in tempore solute subiectionis, & ita tenet Caietanus in 2. 2. q. 88. art. 8. dub. penult. in solut. ad 5. Nauarrus in *summ. c. 12. num. 66.* Atagon in 2. 2. q. 88. art. 8. & alij.

4. Tertia sententia eam facultatem omnibus Superioribus habentibus facultatem dominatiam concedit, quia tempore, quo votum emittitur voluntas subditi subditur Superiori siue absolute, siue quo ad materiam promissam, quatenuscumque executio in aliud tempus differatur. Deinde sequitur ex tali voto præiudicium Superiori, nam tempore, quo est Superior, & alter subditus, cum non recognoscit vouens sine eius consensu. Et hanc sententiam probabiliorum vocauit Sanchez de *marrim. lib. 9. disp. 39. n. 16.* licet postea loco citat. in *summ.* tantum probabilem vocet; secluso tamen voto serui emisso in tempore, quo libertate donatus fuerit; & illam absolute tenet Petrus de Ledefina in *summa tom. 2. tract. 10. c. 7. dub. ult. dist. 10.* Vega in *summa tom. 2. c. 12. cas. 20. & alij.*

5. Sed stando in prima opinione, ego olim putauit aliquos probabiliter consuluisse, patrem potuisse votum irritare Religionis, à filio emissum, post annos pubertatis exequendum, & hanc sententiam summopere notent Confessarij, & casuum conscientia respondeant quia in casibus contingentibus plurimum deserturæ poterit.

RESOL. XLVI.

Quidam vouerat singulis Festiuitatibus Annuntiationis B. Mariæ Communionem, sed Festum illud accidit in Feria sexta Hebdomadæ Sanctæ, queritur an teneatur in illa die sacram Synaxim sumere?

Et resolutio huius questionis pendet ex illa, an Feria sexta parasceues licitum sit sumere Communionem?

Et queritur obiten, an in Feria quinta Cæna Domini sit etiam tantum celebranda Missa? Ex p. 6. tr. 6. & Misc. 1. Ref. 19.

§. 1. **R**esolutio huius casus pendet ex illa questione; An feria sexta Parasceues licitum sit sumere sacram Communionem: & negatiuam sententiam tenet Francolinus de *horis Canonici, cap. 30. n. 12.* Marchinus de *Sacrament. Ordinis, tract. 3. part. 3. c. 8. num. 3.* Megalins in *Promptuar. tom. 2. ver. Eucharistia Sacramenti Minister, num. 19.* & ita determinasse Sacram Congregationem Rituum die 19. Februarij 1622. testatur Gauantus in *Rubricis Missalis tit. 9. §. 4. n. 24.* Barbosa de *offic. Paroch. c. 20. n. 16.* & Leonus de *offic. Capell. q. 8. sect. 17. num. 170.* Et ratio est, quia in *cap. Sabbato de Consecrat. dist. 3.* Innocentius asserit Sacramenta eo die penitus non celebrari. Item quia in officio illius diei solum propter infirmos præcipitur seruari Sacramentum.

2. Sed his non obstantibus non desunt Doctores contrarium sentientes, nempe licitum esse per se loquendo secluso omni scandalo eo die communicare. Primum, quia cum hoc sit per se bonum, & prohibitio in contrarium non extet, non est eui tanquam malum, & peccatum damnetur. Et Innocentius in eo cap. manifestè de solo Missæ sacrificio loquitur: nam celebrare Sacramenta non est proprie præbere Eucharistiam populo, sed consecrare & consecrare illam; inde enim celebrare pro Missam dicere, & Sacrificium facere usurpat. Secundò quia parum obstat, quòd in officio Parasceues Sacramentum solum propter infirmos custodiri iubeatur; nam id idèd fit, quòd illis solum licitum sit dispensare; sed quia illa fuit causa maxime necessaria seruandi Sacramentum. Et ita hanc sententiam docet Fagundez *pari. 1. lib. 3. c. 1 §. n. 16.* Suarez in 3. part. *Sacram. disp. 8. sect. 2.* Layman in *Theolog. Morali, lib. 5. tr. 5. c. 4. n. 7.* Molseus in *summa tom. 1. tract. 3. c. 14. num. 1.* Filiucius *tom. 1. tr. 5. cap. 1. n. 105.* Emanuel Sà *ver. Eucharistia, n. 19.* & qui apud me instar multorum est Pater Valquez *tom. 3. disp. 232. c. 2. n. 22.* dicit posse quemlibet ex causa, vel deuotione eo die communicare & sacram Synaxim sumere.

3. Nec valet dicere, quòd hodie in Ecclesia Latina solus Sacerdos dicta feria sexta communiter ex præsanctificatis die præcedenti; nam asserunt Doctores citati hanc consuetudinem non esse ita introductam & receptam, ut vim præcepti habeat, sed potius deuotionis gratia, & ut magis congruerit: nam cum omnes ferè communent feria quinta, idèd nullus communicat feria sexta: præsertim cum ea die non possit commode fieri. Non ergo dici potest per non vltim introductam esse prohibitionem: quia sola negatio actus non sufficit ad introducendam legem. Verum his non obstantibus ego consului in casu præsentis dubij vouentem potuisse abstinere à sacra communionem in illo die Annuntiationis siue fractione voti, quia incidit in feriam sextam Parasceues.

4. Non desinam hic etiam adnotare sacram Congregationem rituum, ut patet apud Decreta Diœcesanæ Synodi Neapoli celebratæ anno 1627. & apud Perusiam de *offic. Sacerd. lib. 1. dub. 6. n. 40.* decreuisse in Feria quinta in Cæna Domini celebrandam esse vnam Missam tantum. Et Marullus Francolinus de *horis Canonici c. 10. n. 18.* testatur suo tempore Cardinalem Sauellium Pontificis Vicarium Roma; quibusdam Sacerdotibus celebrare volentibus præcepisse, ne eo die celebrarent. Tamen hoc decretum non videtur in Sicilia, & in multis locis vsu acceptum: nam passim in illa die Sacerdotes celebrant; & hoc fieri posse etiam publicè secluso scandalo tenent Doctores, quos ego citauit in *tract. de celebrat. Missar. &* citat & sequitur Marchinus de *Sacrament. Ordinis, tract. 3. part. 3. c. 8. n. 1.* Et Pater Valquez *tom. 2. disp. 232. c. 2. n. 15.* docet neque iure scripto, neque consuetudine veritum esse feria Quinta in Cæna Domini Missam celebrare, neque

Sup. quest. contenta in hoc textu, in tom. 2. tr. 1. Ref. 45. & eursim in alio §. eorum primatum annotatum.

Sup. hoc in tom. 2. tr. 1. Ref. 73. à lin. 2. & ibi in tr. 1. Ref. 46. § Notandum in hac.

Nihil sup. hac questione Author dixit in dicto tract. hic citato. Prælati